

INFORME JURÍDIC RESPECTE A COMPLETAR LES OFERTES DE L'ACORD MARC DE SUBMINISTRE UNIFORMITAT DE LA POLICIA LOCAL, VESTUARI DE LA BRIGADA D'OBRES I SERVEIS (EPI), AIXÍ COM ALTRE PERSONAL ADSCRITS ALS SEVEIS PÚBLICS DE LES ENTITATS LOCALS DE LES ILLES BALEARS. EXPEDIENTE EXPEDIENTE FELIB 6/2022.

Antecedents de fet

1.- La Central de Contractació de la FELIB promou periòdicament la licitació de contractes amb destinació a les entitats locals de les Illes Balears, mitjançant la utilització de les tècniques de racionalització de la contractació administrativa previstes a la vigent legislació en matèria de contractes del sector públic. De forma principal mitjançant l'Acord marc, que possibilita la contractació de manera agregada de les demandes de subministraments i serveis de les entitats locals adherides a la FELIB, detectades a partir de les actuacions de prospecció de mercat i altres estudis realitzats.

2.- D'acord amb l'anterior antecedent, i prèvia tramitació del corresponent procediment administratiu de licitació de conformitat amb els Plecs de clàusules administratives particulars (PCAP) i Plec de prescripcions tècniques (PPT) publicats al perfil de contractant de l'entitat, la presidència de la FELIB, mitjançant resolució de 12 de juny de 2023, va acordar adjudicar l'Acord marc (expedient 6/2022) que tenia com a objecte el subministrament d'uniformitat de la policia local, vestuari de la brigada d'obres i serveis (EPI), així com altre personal adscrit als serveis públics de les entitats locals de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, d'acord amb el detall de les empreses que foren seleccionades, formalitzat el contracte i que, seguidament, es relacionen amb el següent ordre classificatori:

Lote 1			Sobre B	Sobre C	Final B+C	Posición
ID Licitador	NIF Licitador	Licitador	Puntuación	Puntuación	Puntuación	
195840804	B98001282	SATARA SEGURIDAD S.L.L	33,5	60	93,5	1
195639821	B97611164	INSIGNA UNIFORMES S.L.	34,5	52,07	86,57	2
196012516	43043279K	REBIS	30	53,09	83,09	3
196002962	B47291117	MONROY SPORT S.L.	27,5	44,85	72,35	4

Lote 2			Sobre B	Sobre C	Final B+C	Posición
ID Licitador	NIF Licitador	Licitador	Puntuación	Puntuación	Puntuación	
195840804	B98001282	SATARA SEGURIDAD S.L.L	32,5	60	92,5	1
195639821	B97611164	INSIGNA UNIFORMES S.L.	32	56,98	88,98	2
196012516	43043279K	REBIS	27	57,65	84,65	3

Lote 3			Sobre B	Sobre C	Final B+C	Posición
ID Licitador	NIF Licitador	Licitador	Puntuación	Puntuación	Puntuación	
195986724	B07502354	DISTRIBUIDORA B. DE UNIFORMES S.L.	31	60	91	1

Lote 4			Sobre B	Sobre C	Final B+C	Posición
ID Licitador	NIF Licitador	Licitador	Puntuación	Puntuación	Puntuación	
195986724	B07502354	DISTRIBUIDORA B. DE UNIFORMES S.L.	32	60	92	1

Lote 5						
Lote Desierto						

Lote 6			Sobre B	Sobre C	Final B+C	Posición
ID Licitador	NIF Licitador	Licitador	Puntuación	Puntuación	Puntuación	
196012516	43043279K	REBIS	28	60	88	1
195840804	B98001282	SATARA SEGURIDAD S.L.	33,5	41,9	75,4	2
195639821	B97611164	INSIGNA UNIFORMES S.L.	35	36,74	71,74	3

3.- La selecció de cinc empreses en els cinc lots de l'Acord marc 6/2022 de la Central de contractació de la FELIB comporta que hagin aportat una suma de 356 referències de subministraments i preus que actualment estan homologats en el contracte.

4.- Aquest Acord marc, de conformitat amb el que disposa l'article 221.4 de la LCSP i els corresponents Plecs de Clàusules Administratives Particulars i de Prescripcions Tècniques, estableix la regulació de les condicions dels contractes basats dels subministraments i serveis objecte de l'Acord marc per a les entitats destinatàries interessades que estiguin adherides al sistema de contractació centralitzada de la Central de contractació de la FELIB, a l'empara d'allò que disposa l'article 228 de la LCSP.

5.- De conformitat amb la clàusula 10 del PCAP d'aplicació, l'Acord marc té una durada inicial de vint-i-quatre mesos, comptadors a partir de la data de formalització, que fineix al mes de juliol de 2025. Aquest període podrà ser prorrogat per dos períodes addicionals de dotze mesos termini a màxim cadascun, sent el seu límit, vigència inicial i pròrrogues, de quaranta-vuit mesos com a màxim. De conformitat amb l'article 29.2 de la LCSP, les pròrrogues eventuais seran potestatives per a l'òrgan de contractació i obligatòries per les empreses seleccionades.

6.- Des de l'inici de la seva entrada en vigor, vint entitats destinatàries ja han utilitzat o estant tramitant contractes basats en l'Acord marc mostrant la seva utilitat a nivell d'estalvis de procediment i econòmics per part de les entitats locals associades a la FELIB. En aquest període d'execució de l'Acord marc malgrat els 356 articles seleccionats, i ateses les característiques dels cinc lots adjudicats, hi ha encara algunes necessitats/objectes concrets amb vinculació amb els nombrosos objectes de la licitació que encara no es poden resoldre mitjançant la tramitació del contracte basat, comportant, que en algunes ocasions hagin de tramitar procediments alternatius fora del procediment de l'Acord marc comportant ineficiències administratives, que la Central de contractació de la FELIB aborda amb la centralització dels procediments administratiu.

Fonaments de dret

Primer. Article 221 LCSP, en els seus apartats tres, quatre i cinc, pel que fa a l'adjudicació del contractes basats en un Acord marc.

Segon. Article 222 LCSP, en el seu apartat segon, pel que fa a la substitució dels béns adjudicats i la inclusió de nou béns del tipus adjudicat o similars quan concorrin motiu d'interès públic, o de nova tecnologia. o configuració, respecte als adjudicats.

Tercer. Clàusula 15 PCAP, en el que es refereix als preus complementaris dels lots 1, 2, 3, 4 i 6.

Quart. Clàusula 16 PCAP, en el que es refereix al compliment de les característiques tècniques previstes en el PPT.

Amb tots aquests antecedents i fonaments de Dret es realitza aquest informe amb les següents conclusions:

PRIMER. RESPECTE ALS PREUS COMPLEMENTARIS DE L'ACORD MARC

Entre d'altres, a les clàusules 15 i 16 del PCAP es preveia o obligava a presentar uns preus complementaris a lots de la licitació. Així, a la clàusula 16 PCAP es determina:

*El listado de **precios complementarios** que se podrá presentar en relación con cada uno de los tipos de zapatos o botas que integran los lotes 2, 4, 5 y 6, de acuerdo con el modelo que se determina en el **anexo núm. 06**, y según el lote al que se presenta la proposición integrará la oferta de la empresa.*

Posteriorment, a la mateixa clàusula 16 PCAP es preveia una quadre on reflecteix els lots on és obligatori presentar preus complementaris (sobretot pel calçat) i els que no era obligatori, per tant, era possible o permès:

SOBRE C		
Lote	Propuesta económica	Obligación de Precios complementarios
Lote 1	Anexo 05 – Lote 1	No
Lote 2	Anexo 05 – Lote 2	Sí, sólo en relación a los zapatos, botas, calzado (**)
Lote 3	Anexo 05 – Lote 3	No
Lote 4	Anexo 05– Lote 4	Sí, sólo en relación a los zapatos, botas, calzado (**)
Lote 5	Anexo 05– Lote 5	Sí, sólo en relación a los zapatos, botas, calzado (**)
Lote 6	Anexo 05 – Lote 6	Sí, sólo en relación a los zapatos, botas, calzado (**)

Alguns dels licitados varen utilitzar aquest annex per satisfer un ventall d'objectes que tot i no ser obligatoris, ni detectats per l'òrgan de contractació com a elements, objectes a incloure i valorar, sí que varen permetre millorar la contractació i i previsions d'uns objectes que són nombrosos i de característiques diferents, tant per ergonomia com característiques funcionals.

Així mateix, en la fase de licitació hi va haver 7 preguntes de licitadors. La majoria de preguntes eren respecte al compliment mínim de les prestacions tècniques del PPT, o d'altres del material, resolent en una d'elles de forma frontal respecte a la qualitat i compliment dels articles provinents del preus complementaris.

Acuerdo marco de suministro de uniformidad de la policía local, vestuario de la brigada de obras y servicios (EPI), así como otro personal adscrito a los servicios públicos de las entidades locales de la Comunidad Autónoma de les Illes Balears. (Exp. 6/22)

Respuestas a las preguntas realizadas por parte de empresas interesadas en el procedimiento de licitación. Estas son basadas en los pliegos aprobados por el órgano de contratación de la FELIB y de los documentos que forman parte del expediente de contratación. Tienen carácter orientativo y su finalidad es que las empresas licitadoras puedan presentar las ofertas con la máxima información posible, de acuerdo con lo que se dispone los pliegos de cláusulas administrativas y técnicas del acuerdo marco, como ley del contrato.

Se realizan algunas descripciones técnicas en el PPT, que creemos que no aparecen en las hojas de cálculo. ¿es necesario aportar las fichas técnicas de los productos si no salen en dichas hojas de cálculo? ¿hay que aportar fichas técnicas de todos los artículos que aparecen en el PPT?

Tal como se indica en las cláusulas 1, 2 y 3 PPT se recoge como marco regulador de referencia en los lotes que afecta a los servicios de policía local y protección civil los decretos 32/2019, de 10 de mayo, por el que se aprueba el Reglamento del personal voluntario de protección civil de las Islas Baleares; y 40/2019, de 24 de mayo, por el

que se aprueba el Reglamento marco de coordinación de las policías locales de las Islas Baleares. En los citados decretos se prevé la diferente casuística de unidades o uniformidad de forma omnicomprendensiva, que ha sido seleccionado por parte del órgano de contratación a las necesidades más habituales, recurrentes y repetitivas de las entidades destinatarias del acuerdo marco. Por este motivo, aparecen más referencias y descripciones técnicas de suministros/artículos que las mínimas que debe presentar la empresa que opte a ser seleccionada-adjudicataria del acuerdo marco. La proposición se debe centrar en la proposición de los modelos/artículos previstos en el pliego, de acuerdo con el que se determina en el anexo núm. 05, según el lote que corresponda.

La posibilidad de presentar suministros con precios complementarios es prevista en la cláusula 16 PCAP, que también deben cumplir las características técnicas previstas en el PPT, aunque no se valore su presentación y ponderación de precio.

Consecuentemente sólo deben presentarse las fichas técnicas de los suministros que figura en la hoja de cálculo, (anexo núm. 05) y de todos aquellos que la empresa quiera presentar como suministros/precios complementarios (anexo núm. 06). Entre otras, previsión de la cláusula 15 PCAP:

“Asimismo, cada anexo deberá ir acompañado de la correspondiente ficha técnica o catálogo de cada uno de los elementos objeto de la unidad de licitación, que hará referencia a las características técnicas y deberá incluir imágenes de todos y cada uno de los elementos objeto de la unidad de licitación.”

La veracidad y cumplimiento de la información aportada y declarada en los documentos de los sobres B y C constituye una obligación de carácter esencial, a los efectos de la posible resolución del contrato tal como se regula en la cláusula 50 PCAP.

En conseqüència, la naturalesa dels preus complementaris esdevé amb vinculació contractual, per la seva previsió en els plecs, es regula la seva determinació, límits i compliment de prescripcions tècniques, si bé és cert, que la seva regulació en el PCAP és enfocada en ser aportats en la fase de licitació de l'Acord marc, i no en la fase d'execució del contracte de l'Acord marc, i menys dels contractes basats. Aquesta situació, semblaria parcialment excepció en atenció a la previsió de l'article 221.3, al permetre que quan un Acord marc s'hagi conclòs amb una única empresa, els òrgans de contractació poden consultar per escrit l'empresari, i demanar-li, si és necessari que completi la seva oferta. No operar l'aplicació en l'expedient 6/2022 al tractar-se d'un Acord marc subscrit no amb una empresa per unitat de licitació sinó amb varies empreses.

Per tant, la introducció o addició de nous preus complementaris com a peticions formulades per les entitats destinatàries, s'hauria d'entendre que ha de ser motivada i resolta per l'òrgan de contractació de l'Acord marc, i mai dels òrgans de contractació o unitats gestores que tramiten els contractes basats.

SEGON. RESPECTE A LA INTRODUCCIÓ DE NOUS PREUS COMPLEMENTARIS

Una vegada descartada la previsió de completar l'oferta, prevista a l'article 221.3 de la LCSP al ser un Acord marc conclòs per més d'una empresa, la tramitació de la introducció de nous preus complementaris es circumscriu amb la possibilitat de modificar l'Acord marc, i en conseqüència els posteriors contractes basats tramitats. Així, a l'article 221.1 de la LCSP es preveu que els Acords marc es poden modificar, i que la seva tramitació ha

d'atendre les regles generals de modificació dels contractes. Posteriorment, i en el mateix apartat es determina que els preus unitaris de la modificació de l'acord marc no poden superar en un vint per cent els preus anteriors a la modificació i en cap cap no poden ser superiors als que les empreses part de l'acord marc ofereixen en el mercat per als mateixos productes. El primer d'aquest supòsit (la superació del vint per cent) clarament no operaria en aquest cas, però sí que pot entendre's que aquests no poden superar, malgrat ser preus complementaris, superiors als que ofereixen en el mercat. Així mateix, en el segon apartat del mateix article 222 de la LCSP es preveu que un acord marc els seu adjudicatariis puguin proposar a l'òrgan de contractació (en aquest cas la Presidència de la FELIB) la substitució dels béns adjudicats per d'altres que incorporin avenços o innovacions tecnològiques que millorin les prestacions o característiques dels adjudicats, previsions també regulades en el plec a la seva clàusula 47 PCAP. No obstant, el següent paràgraf afegeix un nou supòsit, ja que a iniciativa de l'òrgan de contractació i amb la conformitat de l'empresa o empreses subministradores, es poden incloure nous béns del tipus adjudicat o similars a aquest, per si es donen alguna de les següents circumstàncies:

- Si concorren motius d'interès públic
- La introducció d'una nova tecnologia
- Una nova configuració

Tot i així, el legislador opta perquè l'òrgan de contractació limiti la introducció d'aquests nous béns en el supòsit que aquests s'hagin comercialitzat de forma posterior a la data límit de presentació d'ofertes, que en aquest expedient seria la del 13 de març de 2023.

TERCER. RESPECTE A LA TRAMITACIÓ DE NOUS PREUS COMPLEMENTARIS I LA MODIFICACIÓ DE L'ACORD MARC

La previsió de la introducció d'aquests nous preus complementaris, es pot realitzar també amb la regulació de la modificació de l'Acord marc. Així, ja en l'anterior apartat de l'informe es conclou que és possible amb algunes limitacions la introducció d'alguns nous béns amb un visió lògicament restrictiva. Tot i així, les previsions general de modificació dels contractes, per invocació de l'article 222 LCSP remet als articles de modificacions contractuals (articles 203 a 207 LCSP). En el supòsit que ens ocupa, a la clàusula 49 PCAP, i com a modificació prevista es determina que:

b. Modificaciones por la inclusión de nuevos bienes

El órgano de contratación, tal como dispone el artículo 222.2 segundo párrafo LCSP, por propia iniciativa y con la conformidad del suministrador, o a instancia del mismo, podrá incluir nuevos bienes del tipo adjudicado o similares cuando existan y motivos de interés público o de nueva composición en sus materiales, cuando su comercialización se haya iniciado con posterioridad a la fecha límite de presentación de ofertas, siempre y cuando su precio no exceda del 20%.

El responsable del contrato traerá de oficio, o a instancia de cualquiera de las empresas adjudicatarias, el expediente del Acuerdo marco para las modificaciones antes mencionadas. En este sentido, si se cree adecuado, se comunicará a todas las empresas seleccionadas en el correspondiente, mediante escrito donde se determinará el objeto material con sus condiciones, requisitos de las especificaciones técnicas y límites administrativos, así como el plazo de presentación de las ofertas, que en ningún caso será inferior a seis días, así como la dirección electrónica por su recepción. Las propuestas, en su caso,

serán aprobadas por el órgano de contratación, y posteriormente publicadas en el perfil de contratante, y se considerarán a todos los efectos, como nuevos precios contractuales del Acuerdo marco.

En conseqüència, la detecció d'aquest interès general que motiva que el responsable del contracte hagi detectat peticions que seria invocant els principis d'eficiència i eficàcia de l'administració introduir-los en l'Acord marc per tal d'aquesta forma promoure l'agilitat i eficiència administrativa de les entitats locals adherides a la Central de contractació de la FELIB per tal de poder donar cobertura contractual a les demandes associades en els objectes de l'Acord marc.

En conseqüència, i per no lesionar cap principi general rector de la contractació tals com la igual de tracte, i transparència de les actuacions de l'administració el procediment hauria de ser:

- L'escrit del gestor i responsable del contracte motivant la introducció i necessitat de nous preus complementaris
- Resolució de presidència, com a òrgan de contractació, on ha d'incloure:
  - La descripció i/o família de nous objectes que mitjançant la modalitat de preus complementaris es volen introduir en la selecció de l'Acord marc i els lots que afecten
  - Els requisits tècnics i prescripcions mínimes a complir
  - El topall econòmic màxim, si escau, del producte respecte al preu seleccionat o preu de mercat existent
  - El termini mínim de sis dies naturals i la direcció de correu-e on trametre la proposta

Aspectos comunes de procedimiento por las modificaciones previstas y no previstas

El órgano de contratación del Acuerdo marco por iniciativa propia y con la conformidad del contratista, o a instancia del mismo, podrá iniciar el procedimiento de modificación de acuerdo con alguno de los supuestos previstos en los apartados anteriores. En este sentido, previa audiencia a todas las empresas seleccionadas, el órgano de contratación resolverá, notificará a los interesados y se publicará en el perfil la citada resolución de la modificación.

El anuncio de la modificación del Acuerdo marco, junto con las alegaciones de las empresas seleccionadas y de todos los informes que, en su caso, se soliciten con carácter previo a la aprobación de la modificación, tanto los que aporten las empresas seleccionadas como los que emiteby el órgano de contratación, se publicarán en el perfil de contratante.

Las modificaciones del contrato se formalizarán de conformidad con lo establecido en el artículo 153 LCSP.